

REIAL DECRET LLEI 10/2020, DE 29 DE MARÇ, PEL QUAL ES REGULA UN PERMÍS RETRIBUÏT RECUPERABLE PER A LES PERSONES TREBALLADORES PER COMPTE D'ALTRI QUE NO PRESTIN SERVEIS ESSENCIALS, AMB LA FINALITAT DE REDUIR LA MOBILITAT DE LA POBLACIÓ EN EL CONTEXT DE LA LLUITA CONTRA EL COVID-19.

El govern va anunciar el 28 de març la paralització de les empreses que duguin a terme activitats no essencials com a mesura per a frenar la difusió del Covid-19 i controlar la pandèmia.

Des de la USO el 16 de març es va traslladar al Ministeri de Treball i Economia Social, aquesta mateixa proposta basant-se en la necessària defensa del dret fonamental a la salut dels treballadors per la impossibilitat, en la situació actual, de complir amb la Llei de Prevenció de Riscos Laborals. Sense la paralització de l'activitat presencial no essencial, no es pot garantir l'efectivitat de les mesures de l'estat d'alarma. Per a poder desenvolupar aquesta mesura i, donat l'extraordinari i imminent d'aquesta, des del govern es planteja que es dugui a terme mitjançant un "permís retribuït recuperable" a través de la negociació col·lectiva.

Des de la USOC celebrem que s'adopti la mesura, al mateix temps que es protegeix l'ocupació i el cobrament de la nòmina dels treballadors i treballadores, però exigim que no s'utilitzin eufemismes a l'hora de denominar les mesures a prendre en la normativa que s'aprova.

En termes laborals, només els permisos no retribuïts han de recuperar-se, els permisos retribuïts no s'han de recuperar. És necessari anomenar les coses pel seu nom per a no donar lloc a confusions, amb la qual cosa, el que es planteja en el Reial Decret- Llei 10/2020 és una distribució irregular de la jornada, no un permís retribuït.

Quan entra en vigor?

Totes les mesures entraran en vigor el 29 de març de 2020, excepte per a les persones treballadores que han de garantir la represa de l'activitat empresarial que podran prestar els seus serveis també el dilluns 30 de març de 2020.

Cal tenir en compte que, encara que la Disposició Final Única d'aquest RD-Llei indica que el mateix entrarà en vigor el mateix dia de la seva publicació al BOE, aquesta publicació no es va realitzar fins passades les 23.30 hores del diumenge 29 de març de 2020, si bé és cert que el permís retribuït ha començat a les 0.00 hores del dia 30 de març.

A qui s'aplica aquesta mesura? (Art. 1)

El permís serà aplicable a les persones treballadores per compte d'altri que prestin serveis en empreses o entitats, públiques i privades, l'activitat de les quals no ha estat paralitzada per la declaració de l'estat d'alarma establerta pel RD 463/2020, de 14 de març.

Quant temps durarà la mesura? (Art. 2)

El "permís retribuït recuperable" és de caràcter obligatori i serà aplicable des del 30 de març fins al 9 d'abril de 2020, tots dos inclusivament.

Què significa estar de "permís retribuït recuperable"? (Art.2)

Del 30 de març fins al 9 d'abril, les persones treballadores als qui s'apliqui aquest permís estaran alliberades de fer el seu treball i rebran el seu salari íntegre, incloent-hi salari base i complements salarials, amb normalitat.

Com es recuperaran les hores? (Art. 3)

Després de la finalització de l'estat d'alarma, prevista per a l'11 d'abril de 2020, tret que s'estableixi una nova pròrroga, es tindrà fins al 31 de desembre de 2020 per a la recuperació d'hores no realitzades durant aquest període de permís.

El calendari i forma de recuperació de les hores de treball es negociarà amb els representants de les persones treballadores en un període màxim de set dies.

Si no existeix representació legal en l'empresa, la comissió es constituirà pels sindicats més representatius i representatius del sector al qual pertanyi l'empresa o, en defecte d'això, per 3 persones treballadores de la mateixa empresa, triats de conformitat amb l'art. 41.4 ET. La comissió es constituirà en el termini màxim de cinc dies i la negociació haurà de fer-se de bona fe. Les parts poden acordar substituir el període de consultes per procediments de mediació i arbitratge.

L'acord podrà regular la recuperació de totes o part de les hores de treball, el preavis mínim perquè les persones treballadores puguin conèixer quan han de recuperar les hores i el període de referència per a recuperar el temps de treball no desenvolupat. Si no hi ha acord, l'empresa notificarà als representants dels treballadors i a les persones treballadores la seva decisió sobre aquest tema en un termini de 7 dies des de la finalització del període de consultes.

En tot cas, s'haurà de conèixer amb un preavis mínim de cinc dies el dia i l'hora del temps a recuperar.

La recuperació de les hores de treball es podrà fer efectiva des de l'endemà a la finalització de l'estat d'alarma i fins al 31 de desembre de 2020, respectant en tot cas els períodes mínims de descans diari i setmanal previstos en la Llei i en el Conveni

Col·lectiu, sense superar la jornada màxima anual prevista en el Conveni d'aplicació. També hauran de ser respectats els drets de conciliació de la vida personal, laboral i familiar legal i convencionalment reconeguts.

Què passa si ja tenia acordades vacances?

En el cas que s'hagués acordat, individual o col·lectivament, gaudir de vacances per als dies que estigui en vigor el permís obligatori, les persones treballadores afectades tindran dret a gaudir els dies coincidents amb el permís amb posterioritat a la seva finalització, o en un altre moment si així ho acorden amb el seu ocupador.

Què ocorre si és imprescindible desenvolupar un mínim d'activitat en la meua empresa? (Art. 4)

Les empreses que hagin d'aplicar el permís podran, en cas de ser necessari, establir el número mínim de plantilla o els torns de treball estrictament imprescindibles amb la finalitat de mantenir l'activitat indispensable, tenint com a referència la mantinguda en un cap de setmana ordinari o en festius.

Qui regula aquest permís en les Administracions Públiques? (Disposició Addicional 1a)

El Ministeri de Política Territorial i Funció Pública i els òrgans competents de les CCAA i entitats locals dictaran les instruccions i resolucions necessàries per a regular la prestació de serveis dels funcionaris i empleats públics subjectes a l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic, amb la finalitat de mantenir el funcionament dels serveis públics essencials.

Què ocorre quan resulti impossible interrompre de manera immediata l'activitat? (Disposició Transitòria 1a)

En aquests casos, les persones treballadores incloses en l'àmbit subjectiu d'aquest RD-Llei podran prestar serveis el dilluns 30 de març de 2020 per a fer efectiu aquest permís sense perjudicar de manera irremediable o desproporcionada la represa de l'activitat empresarial.

Què ocorre amb les persones treballadores de l'àmbit del transport que estan realitzant un servei no inclòs en l'RD-Llei quan aquesta norma ha entrat en vigor?

Aquestes persones treballadores iniciaran el permís retribuït recuperable una vegada finalitzat el servei en curs, incloent-hi com a part del servei el retorn corresponent.

A qui no s'aplica aquesta mesura? (Art. 1 i Annex)

- El que es disposa en el Real D-Llei, no resultarà d'aplicació als treballadors les empreses dels quals ja haguessin sol·licitat o estiguin aplicant, en la data de la seva entrada en vigor, un ERTO per la qual no prestin serveis els dies que està en vigor aquesta mesura, del 30 de març al 9 d'abril; així com aquelles empreses a les quals se'ls autoritzi un ERTO durant la vigència d'aquest permís.

- Tampoc serà aplicable als treballadors i treballadores que estiguin en situació d'Incapacitat Temporal (IT).
- No s'aplicarà a les persones que tinguin el seu contracte suspès per qualsevol causa legalment prevista.
- No s'aplica les persones treballadores que ja es trobin prestant serveis a distància, mitjançant teletreball o qualsevol de les modalitats no presencials de prestació de serveis.
- A les següents persones treballadores per compte d'altri que presten serveis en els sectors qualificats d'essencials en l'Annex del Reial Decret, així com a les quals prestin serveis en les divisions o línies de producció que es corresponguin amb aquests sectors essencials:

1. Les que realitzin les activitats que hagin de continuar desenvolupant-se a l'empara dels articles 10.1, 10.4, 14.4, 16, 17 i 18, del Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la Covid-19 i de la normativa aprovada per l'Autoritat Competent i les Autoritats Competents Delegades.

2. Les que treballen en les activitats que participen en la cadena de proveïment del mercat i en el funcionament dels serveis dels centres de producció de bens i serveis de primera necessitat, incloent-hi aliments, begudes, alimentació animal, productes higiènics, medicaments, productes sanitaris o qualsevol producte necessari per a la protecció de la salut, permetent la distribució dels mateixos des de l'origen fins a la destinació final.

3. Les que presten serveis en les activitats d'hostaleria i restauració que presten serveis de lliurament a domicili.

4. Les que presten serveis en la cadena de producció i distribució de béns, serveis, tecnologia sanitària, material mèdic, equips de protecció, equipament sanitari i hospitalari i qualssevol altres materials necessaris per a la prestació de serveis sanitaris.

5. Aquelles imprescindibles per al manteniment de les activitats productives de la indústria manufacturera que ofereixen els subministraments, equips i materials necessaris per al correcte desenvolupament de les activitats essencials recollides en aquest annex.

6. Les que realitzen els serveis de transport, tant de persones com de mercaderies, que es continuïn desenvolupant des de la declaració de l'estat d'alarma, així com d'aquelles que hagin d'assegurar el manteniment dels mitjans emprats per a això, a l'empara de la normativa aprovada per l'autoritat competent i les autoritats competents delegades des de la declaració de l'estat d'alarma.

7. Les que presten serveis en Institucions Penitenciàries, de protecció civil, salvament marítim, salvament i prevenció i extinció d'incendis, seguretat de les mines, i de trànsit i seguretat viària. Així mateix, les que treballen en les empreses de seguretat privada que presten serveis de transport de seguretat, de resposta davant alarmes, de ronda

o vigilància discontinua, i aquells que resulti necessari utilitzar per a l'acompliment de serveis de seguretat en garantia dels serveis essencials i el proveïment a la població.

8. Les indispensables que donen suport al manteniment del material i equips de les forces armades.

9. Les dels centres, serveis i establiments sanitaris, així com a les persones que atenguin majors, menors, persones dependents o persones amb discapacitat, i les persones que treballin en empreses, centres d'I+D+I i biotecnològics vinculats al Covid-19, els animalers a ells associats, el manteniment dels serveis mínims de les instal·lacions a ells associats i les empreses subministradores de productes necessaris per a aquesta recerca, i les persones que treballen en serveis funeraris i altres activitats connexes.

10. Les dels centres, serveis i establiments d'atenció sanitària a animals.

11. Les que prestin serveis en punts de venda de premsa i en mitjans de comunicació o agències de notícies de titularitat pública i privada, així com en la seva impressió o distribució.

12. Les d'empreses de serveis financers, inclosos els bancaris, d'assegurances i d'inversió, per a la prestació dels serveis que siguin indispensables, i les activitats pròpies de les infraestructures de pagaments i dels mercats financers.

13. Les d'empreses de telecomunicacions i audiovisuals i de serveis informàtics essencials, així com aquelles xarxes i instal·lacions que els suporten i els sectors o subsectors necessaris per al seu correcte funcionament, especialment aquells que resultin imprescindibles per a l'adequada prestació dels serveis públics, així com el funcionament del treball no presencial dels empleats públics.

14. Les que prestin serveis relacionats amb la protecció i atenció de víctimes de violència de gènere.

15. Les que treballen com a advocats, procuradors, graduats socials, traductors, intèrprets i psicòlegs i que assisteixin a les actuacions processals no suspeses pel Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la Covid-19 i, d'aquesta manera, compleixin amb els serveis essencials fixats consensuadament pel Ministeri de Justícia, Consell General del Poder Judicial, la Fiscalia General de l'Estat i les Comunitats Autònomes amb competències en la matèria i plasmats en la Resolució del Secretari d'Estat de Justícia de data 14 de març de 2020, i les adaptacions que en el seu caos puguin acordar-se.

16. Les que prestin serveis en despatxos i assessories legals, gestories administratives i de graduats socials, i serveis aliens i propis de prevenció de riscos laborals, en qüestions urgents.

17. Les que prestin serveis en les notaries i registres per al compliment dels serveis essencials fixats per la Direcció General de Seguretat Jurídica i Fe Pública.

18. Les que prestin serveis de neteja, manteniment, reparació d'avaries urgents i vigilància, així com que prestin serveis en matèria de recollida, gestió i tractament de residus perillosos, així com de residus sòlids urbans, perillosos i no perillosos, recollida i tractament d'aigües residuals, activitats de descontaminació i altres serveis de gestió de residus i transport i retirada de subproductes o en qualsevol de les entitats pertanyents al Sector Públic, de conformitat amb el que s'estableix en l'article 3 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic.

19. Les que treballin en els Centres d'Acolliment a Refugiats i en els Centres d'Estada Temporal d'Immigrants i a les entitats públiques de gestió privada subvencionades per la Secretaria d'Estat de Migracions i que operen en el marc de la Protecció Internacional i de l'Atenció Humanitària.

20. Les que treballen en activitats de proveïment, depuració, conducció, potabilització i sanejament d'aigua.

21. Les que siguin indispensables per a la provisió de serveis meteorològics de predicció i observació i els processos associats de manteniment, vigilància i control de processos operatius.

22. Les de l'operador designat per l'Estat per a prestar el servei postal universal, amb la finalitat de prestar els serveis de recollida, admissió, transport, classificació, distribució i lliurament als exclusius efectes de garantir aquest servei postal universal.

23. Les que prestin serveis en aquells sectors o subsectors que participen en la importació i subministrament de material sanitari, com les empreses de logística, transport, magatzematge, trànsit duaner (transitaris) i, en general, totes aquelles que participen en els corredors sanitaris.

24. Les que treballen en la distribució i lliurament de productes adquirits en el comerç per internet, telefònic o correspondència.

25. Qualsevol altres que prestin serveis que hagin estat considerats essencials.

Pot canviar el llistat d'activitats afectades? (Art. 5)

El Ministre de Sanitat, com a autoritat competent delegada, podrà modificar o especificar, mitjançant les ordres necessàries, les activitats que es veuen afectades pel permís retribuït recuperable previst en aquest RD-Llei i els seus efectes.

Què ocorre amb els empleats públics que tenen legislació específica pròpia? (Disposició Addicional 2a)

Respecte a aquest personal es dictaran les instruccions i resolucions necessàries per a determinar el seu règim jurídic, tant respecte al caràcter essencial dels serveis com a l'organització concreta d'aquests.

Personal afectat:

- Personal funcionari de les Corts Generals i de les assemblees legislatives de les comunitats autònomes.
- Personal funcionari dels altres Òrgans Constitucionals de l'Estat i dels òrgans estatutaris de les comunitats autònomes.
- Judges, Magistrats, Fiscals i altre personal funcionari al servei de l'Administració de Justícia.
- Personal militar de les Forces Armades.
- Personal de les Forces i Cossos de Seguretat.
- Personal retribuït per aranzel.
- Personal del Centre Nacional d'Intel·ligència.
- Personal del Banc d'Espanya i del Fons de Garantia de Dipòsits d'Entitats de Crèdit.

Què ocorre amb l'Administració de Justícia? (Disposició Addicional 3a)

Jutges, fiscals, lletrats de l'Administració de justícia i altre personal al servei de la mateixa continuaran atenent les actuacions processals no suspeses pel RD 463/2020, de 14 de març, que va declarar l'estat d'alarma.

Què ocorre amb la contractació en el sector públic? (Disposició Addicional 4a i 5a)

Poden continuar les activitats no incloses en l'annex que hagin estat objecte de contractació pel procediment de l'art. 120 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre de Contractes del Sector Públic.

El permís retribuït recuperable no s'aplicarà a les persones treballadores de les empreses adjudicatàries de contractes d'obres, serveis i subministraments del sector públic que siguin indispensables per al manteniment de la seguretat dels edificis i l'adequada prestació dels serveis públics, inclosa la prestació no presencial (sense perjudici de les suspensions ja previstes en l'art. 34 del RD-Llei 8/2020).